

ULOŽENÍ OBRÁZKU ZE STRÁNKY DO POČÍTAČE

1 Na internetové stránce klepněte jednou pravým tlačítkem myši na obrázek, který si přejete uložit do počítače.

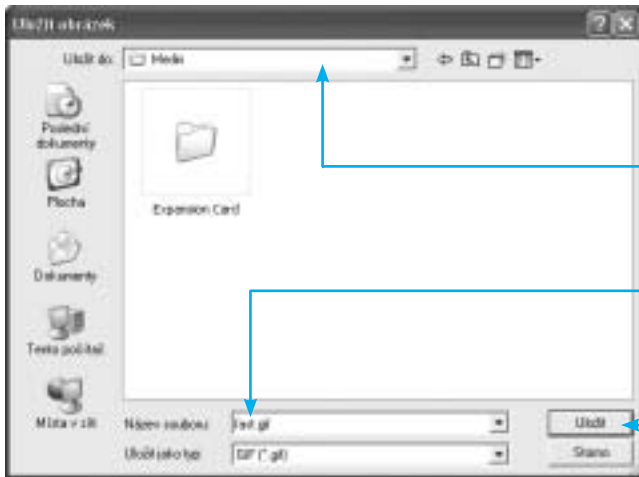
2 V zobrazené nabídce klepněte na položku Uložit obrázek jako...

3 Zobrazí se okno, pomocí kterého je možné obrázek uložit. V horní části okna vyberte složku, do které bude uložen.

4 Sem napište jméno, pod nímž bude obrázek uložen. Můžete ale samozřejmě ponechat i stávající jméno z internetu.

5 Klepnutím na tlačítko Uložit dojde k uložení obrázku do zvolené složky pod zvoleným jménem.

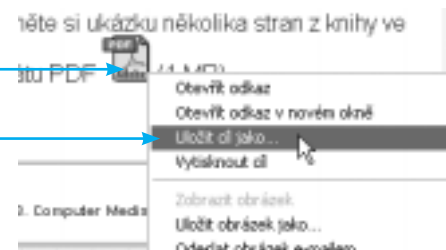

ULOŽENÍ SOUBORU Z INTERNETU DO POČÍTAČE

Z internetu je možné stáhnout celou řadu programů, datových souborů, knihoven apod. Soubory bývají na internetu ke stažení zpřístupněny v několika podobách.

1 Na internetové stránce klepněte jednou pravým tlačítkem myši na hypertextový odkaz (může to být text, nebo obrázek), který se odkazuje na soubor.

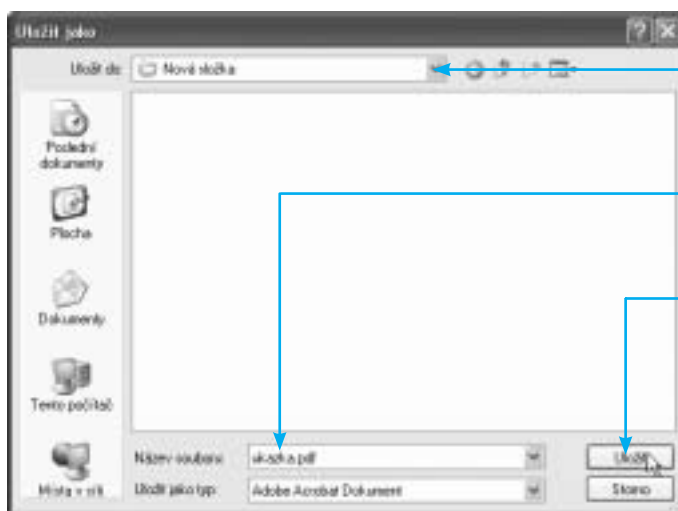
2 V zobrazené nabídce zvolte položku Uložit cíl jako ... Poté se zobrazí stejné okno jako v předchozím případě (při ukládání obrázku).

3 Ve stromové struktuře disku vyberte složku (resp. adresář), do které se soubor má uložit.

4 Nechcete-li akceptovat původní jméno souboru, můžete jej přejmenovat (doporučuje se ale ponechat původní).

5 Klepněte na tlačítko Uložit.

6 Zahájí se stahování, které může trvat různě dlouhou dobu v závislosti na velikosti stahovaného souboru a rychlosti vašeho připojení k internetu. O průběhu stahování informuje okno s průběžným ukazatelem uprostřed. Po ukončení stahování máte možnost rovnou soubor spustit, nebo přejít do složky, kam se soubor uložil.

Pamatujte: Tok dat (informací) v internetu není dán nějakým přesným pravidlem. Například nikde není řečeno, že všechny informace z Prahy do New Yorku budou putovat jednou a toutéž linkou přes oceán. Jednou může informace putovat třeba přes satelit a podruhé tatáž informace třeba podmořským kabelem. Při „proudění“ informací v internetu se uplatňuje pravidlo, že informace si vždy hledá tu nejprůchodnější a nejrychlejší cestu. K pochodům dat na internetu se vrátíme o kus dál v samostatném odstavci.

Zdánlivě chaotické propojení jednotlivých serverů a to, že neexistují „nadřazené“ a „podřazené“ servery, má obrovskou výhodu – velkou stabilitu a spolehlivost fungování celého internetu. Pokud totiž jeden uzel (server) přestane z nějakého důvodu pracovat (porucha, likvidace...), pak se s internetem vůbec nic neděje, protože ostatní servery spolu začnou komunikovat přes jiný uzel. Teoreticky tak lze vyřadit z provozu internet na celém kontinentu a uživatelé na jiném kontinentu nemusí nic tušit. Vždyť internet byl původně plánován pro vojenské účely.

IDENTIFIKACE SERVERU V INTERNETU - ADRESY

Pokud si přejete získat informaci ze serveru, který je umístěn na jiné straně zeměkoule (v podstatě ani nemusíte vědět kde), je třeba nějakým způsobem zadat, jaké informace vlastně do počítače mají putovat.

Pokud například víte, že ministerstvo školství má svůj server, musíte nějak zadat, že chcete získat informace právě z tohoto serveru.

Aby byl v internetu určitý pořádek, musí být každý server označen. Každý server internetu má proto svoji číselnou adresu – říká se jí IP adresa. Ta je složena ze čtyř čísel oddělených tečkou – například **192.168.52.13**. Takto napsaná číselná adresa je však pro člověka obtížně zapamatovatelná, a proto ke každé číselné adrese existuje i tzv. doména neboli adresa v textovém tvaru – např.: **www.knihy.cz**. Adresa v tomto tvaru je pro běžného uživatele podstatně lépe zapamatovatelná. Obecně platí, že každá adresa je v internetu jedinečná – není možné, aby existovaly dva servery se stejným jménem nebo číselnou adresou. Chce-li si majitel serveru zaregistrovat doménu (za registraci se platí), může si vybrat pouze ze zatím nezaregistrovaných textových tvarů. Platí zde pravidlo „kdo dřív přijde, ten dřív bere“.

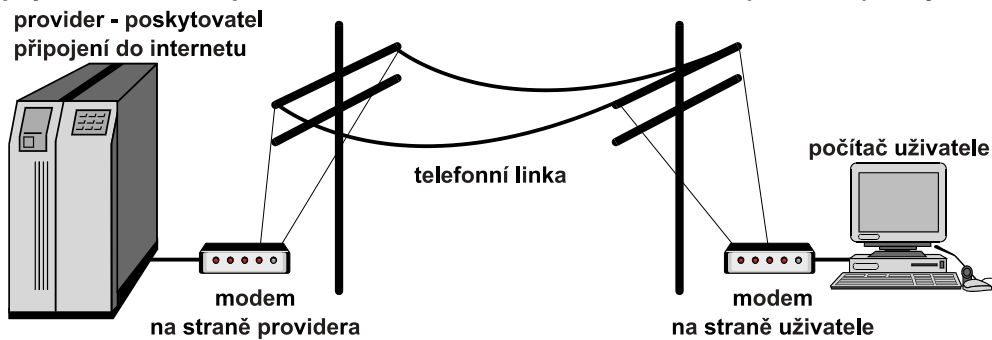
Existující možnosti připojení do internetu

Pokud jste rozhodnutí investovat do připojení k internetu, je ještě předtím nutné zvážit jakým způsobem tak učinit. Je dobré si rozmyslet, jak často a k jakým účelům budete internet využívat. Pokud to bude pro komunikaci pomocí e-mailu a pro občasné získání informací z internetových stránek, pak jednoznačně připadá v úvahu připojení modemem po telefonní lince. Jestliže však zamýšlíte trávit na internetu pravidelně několik hodin denně (nebo internet využívat pro firemní účely, či při zřízení školního serveru), pak se z dlouhodobého pohledu vyplatí některý ze způsobů pevného připojení (mikrovlnným spojem, pevnou linkou, pronajatou ISDN linkou apod.). Rovněž záleží na finančních prostředcích, které jste ochotni do připojení k internetu investovat. Levnější je pochopitelně občasné „vytočení internetu“ přes modem, naopak za pevnou linku se musí platit nemalé stálé měsíční poplatky.

K internetu se lze připojit:

- **telefonní linkou přes modem** – Velmi populární a finančně nejdostupnější způsob. Rychlost přenosu dat sice není příliš vysoká, ale pro domácí použití většinou dostačuje. Obvykle se platí pouze poplatky za telefon.
- **ISDN** – Jedná se o kvalitnější telefonní linku. K uživateli jsou připojeny dva datové kanály – jeden pro hlasovou službu, druhý pro datový přenos s rychlostí 64 kb/s. Připojení k internetu se provádí opět vytáčením. ISDN je finančně náročnější než běžná telefonní linka, avšak levnější než pevná 24hod. linka k internetu.
- **ADSL** - Jedná se o ještě kvalitnější typ připojení po telefonní lince než ISDN. Tato služba je v ČR poměrně nová a zatím se stále zavádí. Lze jí dosáhnout rychlosti 512 kb/s, což je velmi solidní. Do budoucna by měla vytlačit ISDN. Obrovskou výhodou je, že jste připojeni on-line, tj. 24 hodin denně. Zásadní nevýhodou ADSL je nezaručitelnost rychlosti ze strany poskytovatele, protože o jeden ADSL kanál se dělí až cca

Schéma připojení k internetu prostřednictvím modemu a komutované (telefonní) linky

Finanční náročnost připojení telefonní linkou

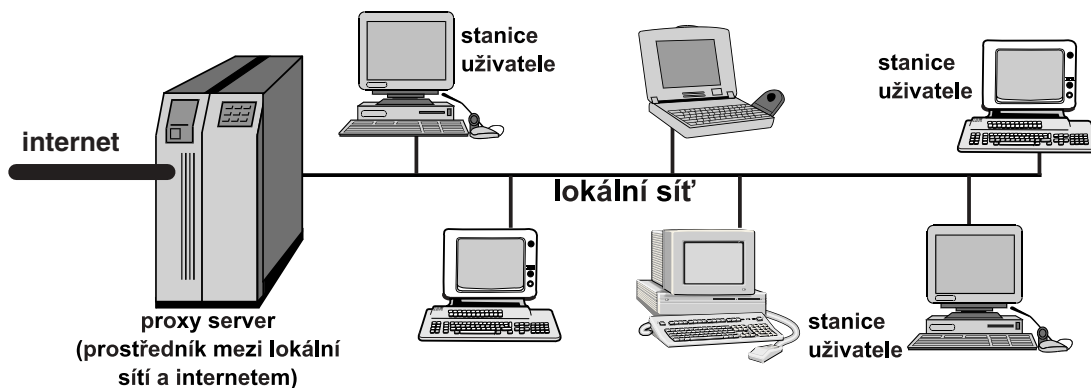
Častou otázkou začínajících uživatelů je, kolik peněz ve skutečnosti zaplatí za připojení a brouzdání internetem. Jsou to jednak počáteční náklady, které zahrnují v podstatě pouze nákup modemu a uživatel si je naštěstí odbude jednou provždy. Dále je nutné počítat s poplatky za telefon. Na rozdíl od běžného telefonování nelze u připojení k internetu počítat s pouhými minutami na jedno připojení, protože čas strávený na internetu ubíhá opravdu velmi rychle. Bohužel poplatky telekomunikační společnosti jsou v České republice stále ještě tak vysoké, že si kvůli nim připojení k internetu nemůže dovolit zdaleka každý zájemce. Finanční úlevou je možnost používat speciální „internetový tarif“, který při připojení v hodinách mimo špičku a o víkendech nabízí podstatné finanční zvýhodnění (levnější sazby) oproti běžnému volání. I tak je ale varianta pravidelného dlouhodobého připojení k internetu příliš nákladná.

Vysoké finanční náklady na telefon jsou jedním z nejvýraznějších brzdících elementů pro rozvoj internetu mezi běžnými uživateli v ČR.

PŘIPOJENÍ K INTERNETU PEVNOU LINKOU

Další alternativou je připojení k internetu prostřednictvím tzv. pevné linky. Pevnou linkou se rozumí připojení 24 hodin denně o určité rychlosti toku dat. Připojení pevnou linkou lze uskutečnit například bezdrátovým mikrovlnným spojením, pevnou telekomunikační linkou, pronajatou ISDN linkou, satelitní komunikací apod. Budete-li připojeni pevnou linkou, můžete s internetem pracovat, kdykoliv se vám bude chtít. Můžete být neustále napojeni na poštovní schránku, na různé zpravodajské servery, na internetové kanály a další služby, u kterých je výhodné být připojeni on-line.

Schéma připojení lokální sítě k internetu prostřednictvím proxy serveru

PROXY server

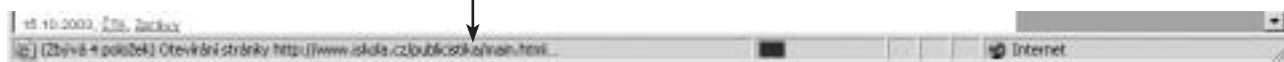
Pevné připojení k internetu je v porovnání s občasným zavoláním přes modem poměrně drahé, a proto tuto možnost využívají především firmy a organizace. Pokud však již organizace investuje do pevného připojení, pak by bylo vhodné, aby internet mohly používat všechny stanice v počítačové síti. K tomuto účelu slouží takzvané proxy servery. Jedná se o počítače, které plní funkci prostředníka mezi internetem a lokální sítí. Proxy server je server, který je připojen do internetu a poskytuje ho všem uživatelům v lokální síti. Pokud nějaký počítač v síti potřebuje načíst data, například internetovou stránku z internetu, pošle požadavek proxy serveru.

Poznámka: Při práci s internetovým prohlížečem obecně platí, že nejprve se načítají textové informace a až potom obrázky. Díky tomu si předběžně můžete prohlédnout ještě kompletně nenačtenou stránku a rozhodnout se, zda vás zajímá natolik, abyste čekali na načtení zbývajících obrázků.

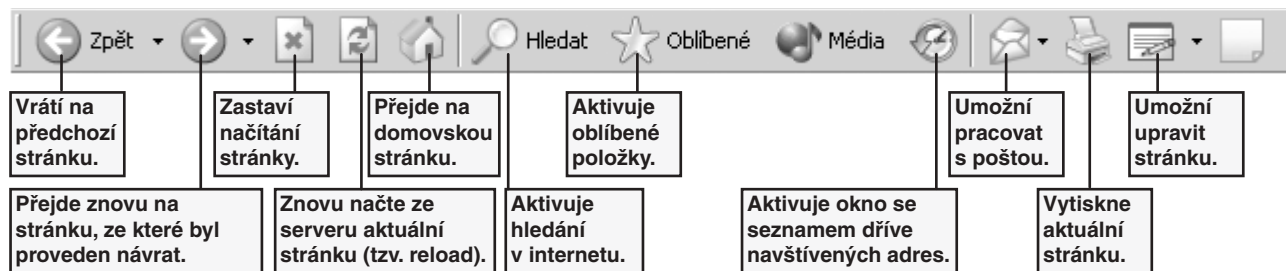
Stránka se načítá...

O tom, že se internetová stránka stále načítá, informuje animace v pravé horní části okna prohlížeče. Někdy je to točící se zeměkoule, jindy hvězdná obloha nebo plápolající symbol oken Windows apod. Dokud probíhá animace, není stránka načtena celá. O stavu načítání stránky také informuje stavový řádek, který najdete ve spodní části okna prohlížeče (v šedém spodním pruhu). Stavový řádek informuje i o konkrétním souboru, který je v daném okamžiku do stránky načítán.

ZÁKLADNÍ OVLÁDACÍ PRVKY PROHLÍŽEČE

Ovládání internetového prohlížeče je velmi snadné. K základnímu procházení internetem stačí znát prakticky pouze čtyři tlačítka. Pro „profesionálnější“ práci s internetem ale stojí za to naučit se alespoň základní zbývající funkce Exploreru – určitě se budou hodit.

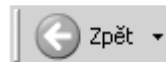
Pozastavení načítání stránky

V závislosti na rychlosti sítě, serverů a připojení se stránka může načítat různě dlouho. Někdy již po prvních načtených informacích víte, že na načtení zbytku stránky nemá smysl čekat – je třeba načítání pozastavit. K tomu slouží tlačítko **Zastavit**. Po jeho stisknutí prohlížeč přestane komunikovat se serverem a na obrazovce zůstane nekompletní stránka. Nyní je možné pracovat s prohlížečem běžným způsobem, tzn. například napsat další adresu.

Zpět

Hypertextové odkazy vás mohou snadno přemístit na jinou stránku kamkoliv na jiný server na světě. Často se takto můžete „proklikat“ až k úplně jinému tématu a snadno ztratíte přehled o tom, jaká stránka vlastně byla původní. Pro návrat na předchozí stránku proto slouží tlačítko **Zpět**. Každé další klepnutí vás vrátí zpět o jednu stránku, kterou jste od zapnutí prohlížeče navštívili.

Všimněte si malé šipky směřující dolů u pravé části tlačítka **Zpět**. Klepnete-li na ni, prohlížeč zobrazí nabídku všech stránek, které jste od jeho spuštění navštívili. Pouhým klepnutím na některou z nich ji přímo aktivujete. Snadno se tak můžete dostat zpět například o deset stránek a „ušetříte“ mnohonásobné klepání na **Zpět**.

Vpřed

Pokud jste použili tlačítko **Zpět** (viz předchozí odstavec) a chcete se znovu podívat na stránku, ze které jste se vrátili tlačítkem **Zpět**, použijete k tomu tlačítko **Vpřed**.

Rovněž u tlačítka **Vpřed** si všimněte malé šipky směřující dolů. Klepnete-li na ni, prohlížeč zobrazí nabídku všech stránek, ze kterých jste byli vráceni tlačítkem **Zpět**. Pouhým klepnutím na některou z nabídnutých adres ji přímo aktivujete. Snadno se tak můžete dostat na již navštívené stránky, ze kterých jste „odešli“ tlačítkem **Zpět**.

ZKOPÍROVÁNÍ A ÚPRAVA TEXTU Z INTERNETU

Na internetových stránkách budete jistě nacházet spoustu zajímavých informací, které pro vás budou užitečné a budete je chtít použít i ve svých materiálech, dokumentech a textech. Proto budete potřebovat snadno a rychle zkopírovat z aktuální stránky například text nebo obrázek a vložit jej do dokumentu v textovém editoru.

Nejsnazší způsob zkopírování textové informace nebo obrázku z internetové stránky:

1. Nastavte se na stránku, ze které chcete čerpat textové informace.
2. Nastavte se na začátek textu, který chcete kopírovat a stiskněte levé tlačítko myši.
3. Táhněte levým tlačítkem myši směrem k požadovanému konci kopírovaného textu. Všimněte si, že se při této operaci **označuje** text do bloku. Poté uvolněte levé tlačítko myši.
4. Jakmile je text označen do bloku, klepněte na něj jednou pravým tlačítkem myši. Zobrazí se malá nabídka, v ní zvolte položku **Kopírovat**.
5. Nyní je text zkopírován ve schránce. Okno s prohlížečem můžete minimalizovat, nebo (pokud již nebude potřeba) přímo zavřít.
6. Spusťte program, do kterého si přejete text přenést. Může to být například textový editor, poznámkový blok apod. V následujícím postupu bude uváděn textový editor Word.
7. Nastavte se kurzorem v textu na pozici, kam si přejete text z internetové stránky vložit.
8. V hlavní nabídce Wordu zvolte položku **Úpravy** a v rozvěvené nabídce klepněte na položku **Vložit**.

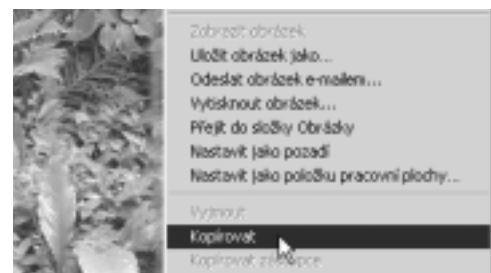
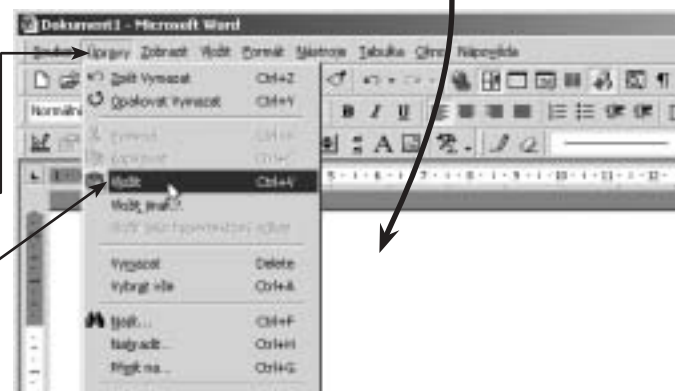
9. Text bude vložen na aktuální pozici kurzoru.

Text bude mít stejný typ a stejnou velikost písma jako na internetové stránce. Tyto vlastnosti písma si můžete jakkoliv upravit pomocí nástrojů Wordu.

Snadné zkopírování obrázku z internetu

Jak již bylo řečeno v předchozích kapitolách, každý obrázek z internetových stránek je možné uložit na disk a pak jej vložit do jakéhokoliv jiného programu, který s obrázky umí pracovat. Kromě toho, že obrázek můžete uložit na disk, je možné přenést ho do jiného programu (například textového editoru) i prostřednictvím schránky - podobně jako text v předchozím případě.

1. Nastavte se na stránku, ze které chcete obrázek získat.
2. Na obrázek, který chcete kopírovat, klepněte jednou pravým tlačítkem myši.
3. V zobrazené nabídce klepněte na položku **Kopírovat**.
4. Nyní je obrázek zkopírován ve schránce. Okno s prohlížečem můžete buď minimalizovat, nebo (pokud již nebude potřeba) přímo zavřít. Spusťte program, do kterého si přejete obrázek přenést. Může to být například textový editor Word nebo program Kreslení apod.
6. V hlavní nabídce zvolte položku **Úpravy** a dále položku **Vložit**. Obrázek bude zkopírován.

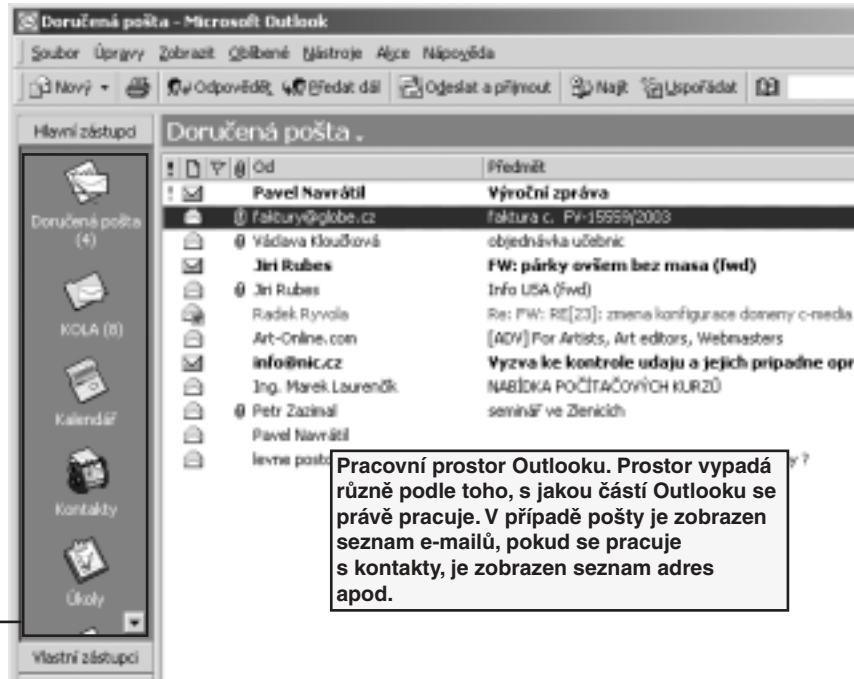

POŠTOVNÍ APLIKACE - MICROSOFT OUTLOOK

Microsoft Outlook je program, který umožňuje přijímat, odesílat a uspořádat poštu v internetu nebo v lokální počítačové síti. Poštovní služby jsou pouze jednou z oblastí, které Outlook obhospodařuje. Slouží i jako kalendář a plánovač času s možností upozornění. Zároveň umí uspořádat databázi adres, vést deník o provedených operacích a psát poznámky. Outlook je dvěma slovy „elektronická sekretářka“.

Po spuštění Outlooku jsou v levé (svislé) části zobrazeny funkční skupiny, které Outlook spravuje – Outlook dnes, Doručená pošta, Kalendář, Kontakty, Úkoly atd. Pokud klepnete na tlačítko Doručená pošta, v pravé části bude zobrazen výpis doručených zpráv.

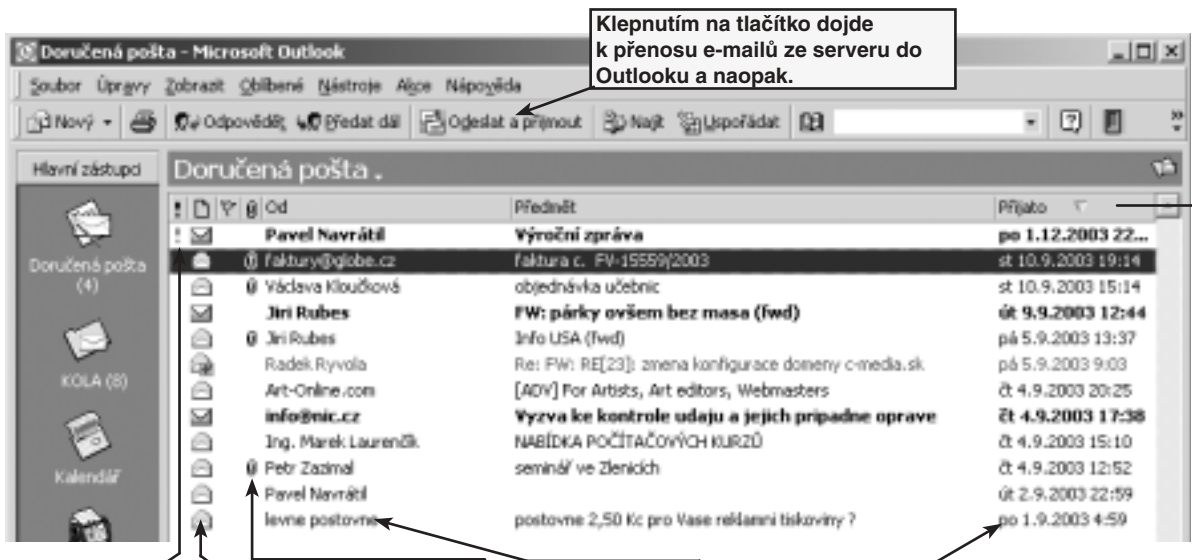
Tomu, s jakou částí Outlooku pracujete, se rovněž přizpůsobí tlačítka na panelu nástrojů. Pokud jste například v přehledu e-mailů, je jasné, že na panelu nástrojů budou zobrazeny ikony pro ovládání pošty apod.

Kategorie, jimiž se můžete přepnout do jiné oblasti Outlooku.

SEZNAM PŘIJATÝCH ZPRÁV

Ve složce Doručená pošta se nachází seznam všech příchozích zpráv. Každý řádek představuje jednu zprávu. Už podle tohoto jednoho řádku je možné o e-mailu získat celou řadu informací - například datum přijetí zprávy, odesílatele, předmět zprávy, stupeň důležitosti, anebo zda zpráva obsahuje přílohu ve formě souboru.

Důležitost. Vykríčník značí vysokou důležitost, šipka dolů malou důležitost. Pokud není zobrazen žádný symbol, jedná se o normální důležitost.

Zavřená obálka značí dosud nepřečtený e-mail (nepřečtená zpráva je rovněž zvýrazněna tučně). Naopak otevřená obálka značí již přečtený e-mail.

Pokud je na řádku e-mailu sponka, znamená to, že e-mail obsahuje alespoň jeden příložený soubor.

E-mailová adresa nebo pojmenování e-mailu, ze kterého byla zpráva odeslána.

Datum a čas doručení zprávy na server. Pozor, nejedná se o datum a čas stažení zprávy ze serveru.

Klepnutím na hlavičku (záhlaví) kteréhokoliv sloupce způsobíte seřazení všech e-mailů podle tohoto sloupce.

PLATBA

PROTIÚČET: 473130001

ČÁSTKA: 12954055

DATA: 03.04.2004

CERTIFIKAČNÍ KÓD: 3843363338

3. Po doplnění všech údajů klepněte na tlačítko **OK**. Platba bude zařazena ke zpracování v zadané datum.

Nastavení informování o stavu zůstatku

Uvedu příklad operace v eBance, ve které jako jediné (v době psaní tohoto textu) je možné nastavit poměrně detailní informování klienta prostřednictvím e-mailu, textových zpráv apod., a to i o takových věcech, jako je například pohyb zůstatku na účtu, jeho podlimitním nebo nadlimitním stavu atd.

1. V levé nabídce zvolte položku **Informuj mě**.
2. V další otevřené nabídce zvolte položku **O zůstatku**.

INFORMACE O ZMĚNĚ ZŮSTATKU

PLATNÉ OD: 04.04.2004

PO: 20.5.2004

FORMÁTA: 500000

NEBO ZVÝŠENÍ ZŮSTATKU NA: 320000

ADRESA: Páně Navrátil

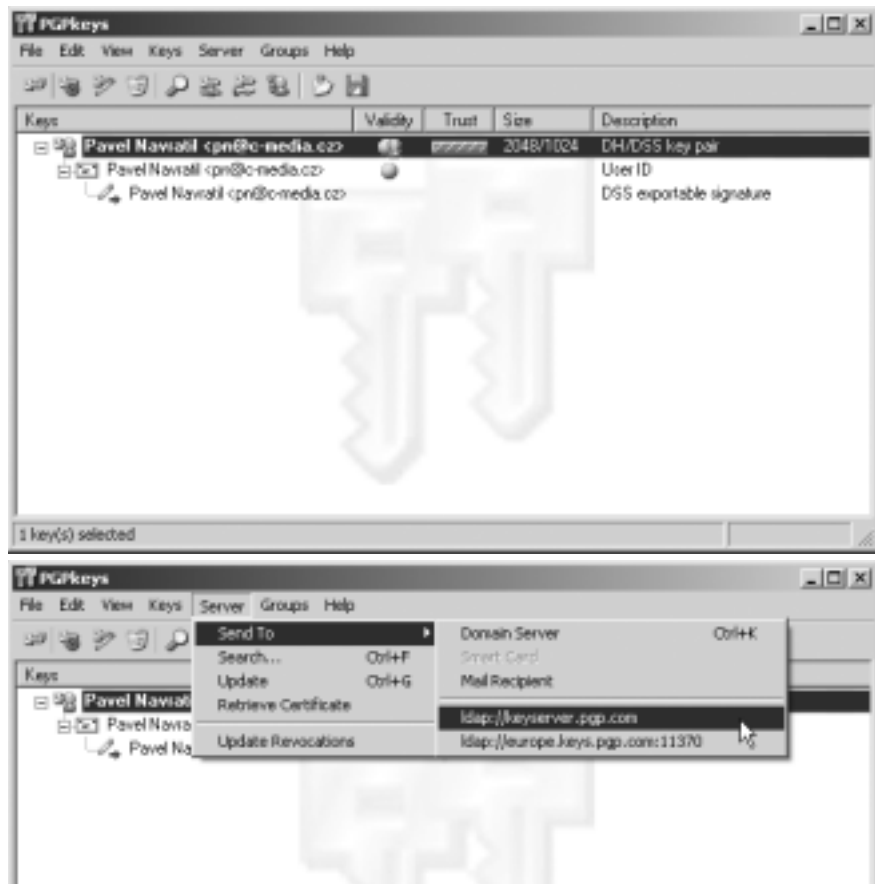
KOMUNIKAČNÍ KANÁL: SMS zpráva na mobilní telefon

TEXT ZPRÁVY: Z: 4DRN, Na: 4CN, Realizováno: 4RAK 4CC, Dne: 4RD

3. Nyní již můžete konfigurovat podmínky a způsob doručení informace při překročení či podlimitním stavu zůstatku účtu.

Stejně snadno lze pochopitelně nastavit i informace o příchozích a odeslaných platbách apod.

1. Spustíte program PGP. To provedete buď klepnutím na ikonu zámku na hlavním panelu, nebo v hlavní nabídce **Start - Programy - PGP - PGP keys**.
2. Spustí se program PGP keys, kde by již měl být váš klíč, který jste vytvořili při instalaci. Samozřejmě je možné libovolný počet klíčů „dovytvořit“, ale proč, když každému uživateli úplně stačí jeden.
3. Klepněte na váš klíč. Následně zvolte v hlavní nabídce programu položku **Server**, poté klepněte na **Send To** a v otevřené nabídce zvolte internetovou adresu serveru **ldap://keyserver.pgp.com**. Tímto krokem zabezpečíte zveřejnění vašeho veřejného klíče. Podle něj vám budou ostatní uživatelé kódovat zprávy, které vám budou chtít poslat.

Poznámka: Stejným způsobem teď musí zveřejnit svůj veřejný klíč i osoba, které chcete e-mail poslat. Jinak by totiž nebylo možné, abyste zprávu zašifrovali. V rámci pokusů tedy např. na druhém počítači nainstalujte také PGP, vygenerujte další klíč a ten pak zveřejněte.

2. Naimportování veřejného klíče druhého uživatele

Aby bylo možné poslat kryptovaný e-mail druhému uživateli, je nutné mít k dispozici jeho veřejný PGP klíč. To znamená, že druhý uživatel musí udělat přesně to, co jste udělali vy v předchozím postupu - tj. vygenerovat (pokud nemá) a hlavně zveřejnit svůj klíč na keyserver.pgp.com.

Pakliže tak učinil, musíte si jeho klíč z internetu stáhnout.

1. V hlavní nabídce programu PGP keys zvolte položku **Server** a dále **Search**.
2. Zobrazí se okno pro vyhledání klíče. Protože víte, komu budete e-mail posílat, a protože e-mail zde slouží jako identifikátor klíčů, zadejte do dialogu uprostřed e-mailovou adresu (nebo její část) uživatele, kterému budete zašifrovaný e-mail posílat. Poté klepněte na tlačítko **Search**.

3. Po nedlouhém hledání by měl být k dispozici výsledek. Úspěšnost hledání samozřejmě závisí na tom, zda druhý uživatel při vytváření klíče zadal pravdivé údaje o své e-mailové adrese (o tom již v knize byla řeč). Pokud ne, pak jeho klíč najdete velmi obtížně.